

cerede Medlem i saa Henseende fremsatte Bemærkninger tilstræffelig ere besvarede af andre Talere. Hvad derimod angaar den Sætning, at Tienden er at betragte som en Prioritet, vil jeg fremsætte den Ansfoelse, at den ikke er en Prioritet, men en Stat eller en Naturalbyrde, der er paalagt af Statsmagten, som senere har forandret denne Naturalbyrde fra en Ydelse i Kjerven til en Ydelse i Korn. Der er derhos det særlige Forhold tilstede med Hensyn til Tienden, at der i en lang Række af Aar har kunnet foretages Udpantning til dens Fyldestgjørelse; men det er et Forhold, som man, saavidt jeg veed, aldeles ikke kender med Hensyn til Prioriteter. Af disse Grunde paastaar jeg, at Tienden ikke er en Prioritet, men en Naturalbyrde, der er paalagt af Statsmagten, af den lovgivende Magt, og det maa da ogsaa være den lovgivende Magts Sag at give en Lov for dens Afløsning. — En af de Grunde, hvorfor jeg optog Forslaget, efterat det var frafaldet af den oprindelige Forslagsstiller, var den, at det cerede Medlem saa ofte bruger den Udtalelse: „De paa den anden Side“, og han peger da ikke saa sjældent herover. Af den Grund kunde jeg have ønsket, at der kom til at foregaa en Afstemning over dette Forslags Overgang til 2den Behandling; thi jeg tror, at den cerede Forslagsstiller da vilde have set, at det ikke er mest fra denne Side, at Modstanden imod Lovforslaget kommer. Naar jeg, da jeg optog Forslaget, fremhævede, at der i det fandtes et Punkt, som gjerne kunde nyde videre Fremmie, nemlig Afløsningen af Kvægtiende og Smaaredsel, mente jeg, det kunde ske i en særlig Lov, uden at det behøvede at indføres i en Lov som denne, og uden at det behøvede at foraarstaae finansielle Vanstæligheder, medens Afløsningen vilde være til stor Tilfredshed baade for Modtagere og Ydere, og jeg sagde den Gang, at jeg maatte vilde frasalde Forslaget, dersom den høitærende Indvigningsminister erklærede sig villig til at fremkomme med et specielt Forslag angaaende Afløsning af Kvægtiende og Smaaredsel. Den høitærende Minister har nu lovet, at han ogsaa vil tage dette Punkt under Overveelse, og som Følge deraf tager jeg Forslaget tilbage.

Da Ingen optog det saaledes atter frafaldne Lovforslag, var det bortfaldet.

Man gik derpaa til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af „Forslag til Lov om Forandring af Bestemmelserne i danske Lovs 2—23—11 m. m.“.

(Lovforslaget findes i Tilleg A, Spalte 1857 ff.).

Winther: Denne Sag har i de to næstforegaaende Rigsdagsamlinger været Gjenstand for dette Things Behandling, men er ikke i nogen af dem

kommen længere end til første Behandling. Jeg skulde efter Sagens Stilling nu have indskrenket mig til at anbefale Thinget at lade den gaa videre og at henvise den til et Udvalg, dersom der ikke siden sidste Samling var foregaaet nye Folkethingsvalg. Under disse Omstændigheder skal jeg kortelig antyde dette Lovforslags Hensigt og Indhold og i Dvrigt tillade mig at henvise til de tidligere, navnlig i forrige Samling, førte Forhandlinger, hvor man blandt Andet vil finde Regeringens Udtalelser desangaaende. Jeg skal bemærke, at disse Forhandlinger findes i Folkethingstidenden for Samlingen 1871—72, Sp. 6409—23. For at Enhver kan have i friskt Minde det Lovsted i Christian den 5tes Danske Lov, som her sigtes til, vil jeg med den cerede Formands Tilladelse oplæse det. Det hedder der i Danske Lovs 2—23—11: „De Sædegaarde, som hidindtil have været fri for Tiende at give, skulle herefter nyde samme Frihed, i hvo dem og eie og bestidde, paa det Eiermandene skulle holde deres Tiener til at tiende retfærdigt. Dog skulle de deres Sognepræster fyldestgjøre for deres Image og Tjeneste; thi Sognepræsterne ere deres Løn værd, og ikke mere pligtige at tjene dem til forgjæves end andre deres Sognekfolk.“ Det er lige overfor den Bevægelse, der i den senere Tid er fremkommen for at afløse Tienden og for at affrafte de personlige Ydelser til Folketingsens Præster for Udførelsen af deres Embedspligter, at jeg har troet, at det var paa Tide at faae en anden Ordning af det Forhold, der omtales i den nævnte Lovparagraf. Bliver nemlig Tienden afløst, før dette Forhold ordnes, saa er det klart, at der kan indtræde en overordentlig fordelagtig Stilling for nogle af de rigeste Folk i Landet, og dette ser jeg ingen Grund til at lade ske. Paa den anden Side vilde det ogsaa være noget forunderligt, om de, der havde faaet visse Forpligtelser til Gjengæld for Tiendefriheden, skulde kunne faae Præstens Tjeneste aldeles gratis, hvad der vilde være Tilfældet, saafremt det Lovforslag om Præsternes Lønning, der flere Gange har været forelagt Thinget, maatte gaa igjennem. Det har altsaa været min Hensigt, at de Vedkommende, idet man fritog dem for Forpligtelsen i Danske Lov, skulde træde tilbage til et Trin, der i en vis Grad, om end i meget formindret Maalestok, vilde svare til det Trin, hvorpaa de stode, dengang de fik Tiendefriheden. Jeg har haft den Tilfredsstillelse, at det nævnte Forslag angaaende Præsternes Lønning i sin § 1 har optaget et Punktum, der siger: „Det bestemmes ved Lov, hvilket Vederlag Sædegaardseiere, der ved Danske Lovs 2—23—11 ere fritagne for at yde Tiende, have at udrede til Statskassen i Stedet for den dem ved ovennævnte Lovbestemmelse paalagte Ydelsespligt til Sognepræsterne“. Ogsaa i Finantsudvalget i forrige Samling har Forslaget fundet en saadan Tilslutning hos en Del Medlemmer, at de have begjæret visse Oplysninger af